

ชื่อโครงการ : การเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการโคเด็กซ์ สาขาหลักการทั่วไป ครั้งที่ 34

รหัสโครงการ: ที่ 2568-91-FIM1-0056 โครงการเข้าร่วมประชุม Codex Committee on General Principles

ระยะเวลาที่ดำเนินการ : ระหว่างวันที่ 2-6 มิถุนายน 2568

สถานที่ : ณ เมืองลีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส

วงเงินที่ได้รับจัดสรร : 155,754 บาท

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ : การเข้าร่วมประชุมและจัดทำรายงานของภาคอุตสาหกรรมต่อมาตรฐาน CODEX

การประชุมคณะกรรมการโคเด็กซ์ สาขาหลักการทั่วไป (Codex Committee on General Principles; CCGP) ครั้งที่ 34 ณ เมืองลีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส และถ่ายทอดสดทางเว็บไซต์ (Webcast) ระหว่างวันที่ 2 - 6 มิถุนายน 2568 จัดขึ้นเพื่อพิจารณาทบทวนคู่มือการทำงานโคเด็กซ์ (Codex procedural manual) ในประเด็นเกี่ยวกับรูปแบบและความสอดคล้องของเนื้อหา การทบทวนแนวทางปฏิบัติสำหรับหน่วยงานย่อยต่าง ๆ ของโคเด็กซ์ (subsidiary bodies) และแนวทางการปรับปรุงมาตรฐานและเอกสารของโคเด็กซ์ การพิจารณาทบทวนหลักการมีส่วนร่วมขององค์กรระหว่างประเทศที่ไม่ใช่ภาครัฐ (international non-governmental organizations) ในงานของคณะกรรมการโคเด็กซ์ การทบทวนแนวทางการใช้ข้อกำหนดที่มีอยู่สำหรับการพิจารณาข้อเสนอแนะใหม่ที่ไม่อยู่ในขอบข่ายการทำงานของโคเด็กซ์ และการทบทวนการใช้หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติสำหรับคณะกรรมการโคเด็กซ์และคณะเฉพาะกิจที่ดำเนินงานในรูปแบบการติดต่อสื่อสารผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Committees Working by Correspondence; CWBC) มีผู้เข้าร่วมประชุมจากประเทศสมาชิก 63 ประเทศและสหภาพยุโรป นอกจากนี้ มีองค์กรผู้สังเกตการณ์ 11 องค์กร โดยมี Mr. Jean-Luc Angot (สาธารณรัฐฝรั่งเศส) ทำหน้าที่ประธาน ผลการประชุมสรุปได้ดังนี้

1. เรื่องแจ้งเพื่อทราบจากคณะกรรมการโคเด็กซ์และหน่วยงานย่อยต่าง ๆ ของโคเด็กซ์

รับทราบข้อมูลจากคณะกรรมการโคเด็กซ์และหน่วยงานย่อยต่าง ๆ ของโคเด็กซ์ ในประเด็นเกี่ยวกับการทบทวนคู่มือการดำเนินงานของโคเด็กซ์และแนวทางการทำงานของโคเด็กซ์ในอนาคต ซึ่งประเด็นดังกล่าวจะพิจารณาภายใต้ระเบียบวาระต่าง ๆ ในการประชุมต่อไป

2. การดำเนินงานของ FAO และ WHO ที่เกี่ยวข้องกับงานของ CCGP

รับทราบข้อมูลการดำเนินงานของ FAO และ WHO ที่เกี่ยวข้องกับงานของ CCGP โดยรับทราบถึงข้อกังวลเกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเงินของกองทุน Codex Trust Fund (CTF) ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานโครงการในการเพิ่มการมีส่วนร่วมในงานโคเด็กซ์และการเสริมสร้างขีดความสามารถในหลายประเทศ และขอให้ FAO และ WHO พิจารณาวิธีการจัดหาเงินทุนในรูปแบบอื่นสำหรับโครงการดังกล่าว รวมทั้งขอให้สมาชิกช่วยผลักดันให้มีการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องในกรอบการดำเนินงานของ FAO และ WHO

3. การปรับแก้ไขคู่มือการทำงานของโคเด็กซ์ใน Section 3: Guidelines for subsidiary bodies

- เห็นชอบการปรับแก้ไข Sections 3.1: Guidelines to host governments of Codex committees, coordinating committees and ad hoc intergovernmental task forces, Sections 3.2: Guidelines on the conduct of meetings of Codex committees, coordinating committees and ad hoc intergovernmental task forces และ Sections 3.3: Guidelines to chairpersons of Codex committees, coordinating committees and ad hoc intergovernmental task forces ซึ่งสหรัฐอเมริกาในฐานะประธานคณะทำงานของฝ่ายเลขานุการประเทศเจ้าภาพได้ดำเนินการปรับแก้ไขตามข้อคิดเห็นที่ได้รับจากหนังสือเวียน CL 2025/33-GP รายละเอียดดัง Appendix II ของเอกสาร CRD18 เพื่อเสนอให้การประชุมคณะกรรมการโคเด็กซ์ (Codex Alimentarius Commission; CAC) ครั้งที่ 48 ซึ่งจากนี้จะใช้ชื่อย่อว่า CAC48 พิจารณารับรองในเดือนพฤศจิกายน 2568 และขอให้เลขานุการโคเด็กซ์ปรับการใช้คำว่า “ร่างมาตรฐานที่เสนอ (proposed draft)” และ “ร่างมาตรฐาน (draft)” ในคู่มือการทำงานของโคเด็กซ์ให้สอดคล้องกันตลอดทั้งเอกสาร เพื่อเสนอให้ CCGP พิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป ซึ่งประเทศไทยได้แสดงความเห็นในประเด็นสำคัญ ได้แก่

1) การปรับเพิ่มเติมเอกสารในห้องประชุม (Conference Room Documents; CRD) ซึ่งอาจเป็นเอกสารภายใต้วาระอื่น ๆ (other business) หรือความเห็นของสมาชิกและผู้สังเกตการณ์ รวมทั้งรายละเอียดแนวทางการเสนอข้อมูลและความเห็นของประเทศผู้สังเกตการณ์ และ

2) การใช้ concern form โดยเห็นว่าสามารถใช้ concern form ที่โคเด็กซ์กำหนดขึ้นเป็นเครื่องมือสนับสนุนที่ช่วยให้สมาชิกสามารถขอคำแนะนำทางวิทยาศาสตร์เพิ่มเติมจากคณะผู้เชี่ยวชาญร่วมของ FAO/WHO ตามที่ระบุไว้ในคู่มือการทำงานของโคเด็กซ์สำหรับแนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความเสี่ยงของคณะกรรมการโคเด็กซ์ สาขาสารพิษตกค้าง (CCPR) และสาขายาสัตว์ตกค้าง (CCRVDF) เพื่อให้กระบวนการทำงานโปร่งใสและเป็นที่ยอมรับ

โดยที่ประชุมเห็นชอบการปรับแก้ไขแนวปฏิบัติตามความเห็นของประเทศไทย พร้อมทั้งลงบันทึกความเห็นของประเทศไทยเกี่ยวกับมาตรการที่คณะกรรมการต่าง ๆ (Committees) พิจารณานำมาใช้เพื่อเอื้อต่อการสร้างฉันทมติควรสอดคล้องกับมาตรการที่กำหนดไว้สำหรับคณะกรรมการ (Commission) ตามที่ระบุไว้ในภาคผนวก 1.3 ในคู่มือการทำงานของโคเด็กซ์

- เห็นชอบให้มีการกล่าวถึงตำแหน่ง assistants และ co-chairperson โดยไม่ระบุว่าเป็นพลเมืองของประเทศเจ้าภาพ ถึงแม้ว่าบางประเทศสมาชิกจะตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับความจำเป็นในการกล่าวถึงตำแหน่งดังกล่าว
- การรับรองเพื่อประกาศใช้มาตรฐานของโคเด็กซ์โดยละเว้นขั้นที่ 6 และ 7 มักถูกเรียกกันทั่วไปว่าการรับรองขั้นที่ 5/8 (step5/8) โดยไม่ได้มีการระบุไว้อย่างชัดเจนในคู่มือการทำงานของโคเด็กซ์ ซึ่งจากแนวปฏิบัติที่เกิดขึ้นจึงเห็นชอบให้มีการระบุคำอธิบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับประเด็นนี้ไว้ในย่อหน้า 6 ของ Section 2.1 ที่ประชุมจึงเห็นชอบให้มีการกล่าวถึงขั้นที่ 5/8 ใน Section 3.2 ด้วยเช่นกัน

- การกล่าวถึงประเทศผู้สังเกตการณ์ เห็นชอบให้คงคำว่า Observer countries ไว้ และปรับเพิ่มเติม Delegations from Members [and delegations from Observer countries เพื่อให้ชัดเจนว่าหมายถึง คณะผู้แทนจากประเทศสมาชิก ประเทศผู้สังเกตการณ์มี 2 ประเภท คือ ประเทศจากภูมิภาคอื่นที่เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการประสานงาน และประเทศที่มีได้เป็นสมาชิกโคเด็กซ์ แต่เป็นสมาชิก FAO และ/หรือ WHO ที่เข้าร่วมการประชุมโคเด็กซ์ ทั้งนี้ ยังได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่าข้อความในย่อหน้านี้ไม่ได้เกี่ยวข้องกับ กระบวนการตัดสินใจ แต่เป็นการบันทึกความเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจ ที่ได้ดำเนินการไปแล้วโดยสมาชิก
- ภาษาในการทำงาน เห็นชอบให้ใช้คำว่า “working languages” แทนคำว่า “official languages” เพื่อให้ สอดคล้องตาม Rule XIV ของคณะกรรมการโคเด็กซ์
- เห็นชอบการปรับแก้ไข Sections 3.5: Guidelines on physical working groups (PWGs) และ Sections 3.6: Guidelines on electronic working groups (EWGs) สมาชิกรวมถึงประเทศไทยสนับสนุนให้มีการ ทบทวนแนวทางทั้งสองส่วน โดยควรแยกแนวทางการทำงานของ PWGs และ EWGs ออกจากกัน โดย หลักการดำเนินการทบทวนในระดับภาพรวม (high-level procedural guidelines) และไม่ลงรายละเอียด ในเชิงแนวปฏิบัติซึ่งได้มีการจัดทำไว้แล้วใน EWGs Hand Book และกำหนดไว้ในคู่มือการทำงานของโคเด็กซ์ รวมทั้งเห็นชอบให้จัดตั้ง คณะทำงานอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Working Group; EWG) โดยมี สหรัฐอเมริกาเป็นประธาน ราชอาณาจักรสเปนและสาธารณรัฐปานามาเป็นรองประธาน ดำเนินงานเป็น ภาษาอังกฤษ และสเปน โดยมีกรอบข้อกำหนดของการทำงาน ดังนี้
 - เสนอการปรับแก้ไขใน Sections 3.5 และ Sections 3.6 ให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติในปัจจุบัน ครอบคลุมรูปแบบการดำเนินงานทั้งหมด รวมถึงการประชุมแบบเสมือนจริง
 - ดำเนินการทบทวนใช้ข้อคิดเห็นที่ได้รับจากการประชุม CCGP ครั้งที่ 34 เป็นพื้นฐาน
 - ส่งรายงานของ EWG ล่วงหน้า 3 เดือนก่อนการประชุม CCGP ครั้งที่ 35
- นอกจากนี้ ที่ประชุมได้มีการอภิปรายอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับการจัดประชุม ในรูปแบบการประชุมเสมือน จริง (Virtual meeting modalities) โดยเน้นย้ำถึงความจำเป็นในการประเมินข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นจาก ข้อจำกัดที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ซึ่งการประชุมในรูปแบบดังกล่าวจะช่วยอำนวยความสะดวกและส่งเสริมการมี ส่วนร่วมของสมาชิกที่สอดคล้องกับค่านิยมหลักของโคเด็กซ์ อย่างไรก็ตาม แม้ว่า การประชุมเสมือนจริงจะมี ต้นทุนต่ำ แต่การประชุมแบบผสม (hybrid) ที่มีทั้งผู้เข้าร่วมประชุมแบบพบหน้า ณ สถานที่จัดประชุมและ ผู้เข้าร่วมสื่ออิเล็กทรอนิกส์ แบบลักษณะเสมือนจริง อาจไม่สามารถลดค่าใช้จ่ายของประเทศเจ้าภาพได้และ ยังสร้างความท้าทายให้กับประธานในการดำเนินการประชุมอีกด้วย รวมถึง การตีความคำว่า “สถานที่” โดยเฉพาะในกรณีที่คณะกรรมการประชุมในรูปแบบผสม (hybrid) ที่ประชุม จึงเห็นควรให้ CAC48 พิจารณา เพิ่มเติมเกี่ยวกับความจำเป็นในการตีความขั้นตอนและแนวปฏิบัติที่ใช้อยู่ ในปัจจุบัน โดยตระหนักถึงความ ซับซ้อนและความท้าทายในการแก้ไขและตีความคู่มือการทำงานของโคเด็กซ์ ทั้งนี้ การแก้ไขใด ๆ จะต้องมี การปรึกษาหารือเพิ่มเติมกับ FAO และ WHO และรับทราบถึงความตั้งใจของสาธารณรัฐโอรุกันย ร่วมกับสาธารณรัฐโกตดิวัวร์ สาธารณรัฐเอลซัลวาดอร์ สาธารณรัฐเซเนกัล และสหรัฐอเมริกา ที่จะจัดทำ เอกสารอภิปราย (discussion paper) ในเรื่องการประชุมเสมือนจริงให้มี ความครอบคลุมและเป็นเวทีที่เปิด กว้างสำหรับสมาชิกทุกประเทศเพื่อเสนอให้ CAC พิจารณาต่อไป

4. การปรับปรุงคู่มือการทำงานโคเด็กซ์ในประเด็นเกี่ยวกับความไม่สอดคล้องของภาษาและเนื้อหาที่ปรับแก้ไข นอกเหนือจากใน Section 3

- เห็นชอบการปรับแก้ไขคู่มือการทำงานของโคเด็กซ์ในประเด็นความไม่สอดคล้องของภาษา และเนื้อหาที่ถูก แทนที่ใน Section อื่น ๆ นอกเหนือจาก Section 3 ตามข้อคิดเห็นที่ได้รับจากประเทศสมาชิกต่าง ๆ พร้อมทั้ง แนวทางการดำเนินการที่เสนอโดยเลขานุการโคเด็กซ์ รายละเอียดดัง Appendix III ของเอกสาร CX/GP 25/34/5 เพื่อเสนอให้ CAC48 พิจารณารับรอง และเห็นชอบให้เสนอข้อคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับ การปรับแก้ไข

Section 4.8: Risk analysis principles applied by the Codex Committee on Pesticide Residues ให้ CCPR พิจารณา ซึ่งประเทศไทยเห็นด้วยกับข้อเสนอการปรับแก้ไขหรือการตัดข้อความที่ไม่สอดคล้องกับ แนวปฏิบัติในปัจจุบันออก ทั้งนี้ สำหรับประเด็นการตัดย่อหน้า 22 เรื่องการเผยแพร่มาตรฐานภูมิภาคต่อ สาธารณะ ฝ่ายเลขานุการโคเด็กซ์ได้ชี้แจงข้อเสนอการแก้ไขมาตรฐานโคเด็กซ์ (Codex standards) ได้ รวมถึง Codex regional standards และ Codex international standards แล้ว

- ประเทศไทยได้เสนอให้ปรับแก้ไข Section 7: Relations with other organizations เกี่ยวกับการอ้างอิง ข้อมูลใน paragraph (a) ซึ่งในคู่มือการทำงานของโคเด็กซ์ฉบับปัจจุบัน ได้เปลี่ยนแปลงไปเป็น paragraph 16 c) i แล้ว ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบตามข้อเสนอของประเทศไทยและบันทึกความเห็นของประเทศไทยใน รายงานการประชุม

นอกจากนี้ รัฐบาลว่านิจีแลนด์โดยการสนับสนุนจากสหรัฐอเมริกาจะจัดทำเอกสารอภิปราย (discussion paper) เกี่ยวกับความเหมาะสมในการอ้างอิง International Dairy Federation (IDF) ในขั้นตอนการกำหนดมาตรฐานใน Section 2 ทั้งแนวปฏิบัติแบบปกติใน Part 3 Uniform procedure for the elaboration of Codex standards and related texts และ แนวปฏิบัติแบบเร่งรัดใน Part 4 Uniform accelerated procedure for the elaboration of Codex standards and related text และรับทราบการปรับแก้ไขถ้อยคำ รายละเอียดดัง Appendix II ของเอกสาร CX/GP 25/34/5 รวมทั้งขอให้เลขานุการโคเด็กซ์ดำเนินการปรับแก้ไขคำว่า “มาตรฐาน (standards)” ให้สอดคล้องกันทั้งเอกสาร และทำให้ลิงก์ที่เชื่อมโยง “รายชื่อสมาชิก CAC” ปรากฏชัดเจนมากขึ้นใน Section 6: Membership

5. การปรับปรุงคู่มือการทำงานโคเด็กซ์ในประเด็นเกี่ยวกับแนวทางการปรับแก้ไข (amendment) และทบทวน (revision) ของมาตรฐานและเอกสารของโคเด็กซ์

- เห็นชอบการปรับแก้ไข Section 2.1 Procedures for the elaboration of Codex standards and related texts ในย่อหน้าที่ 8 และ 12 และใน Part 7 Guide to the procedure for the correction, amendment and revision of Codex standards and related texts ซึ่งกำหนดแนวทาง การปรับปรุง เอกสารของโคเด็กซ์เป็น 3 ประเภท ได้แก่ (1) การแก้ไขให้ถูกต้อง (correction) (2) การปรับแก้ไข (amendment) และ (3) การแก้ไขทบทวน (revision) เพื่อเสนอให้ CAC48 พิจารณารับรอง และเสนอให้ คณะกรรมการบริหาร (CCEXEC) ติดตามการนำคำอธิบายของการปรับปรุงเอกสารของโคเด็กซ์ทั้ง 3 ประเภทที่ได้รับการปรับแก้ไขแล้วไปใช้ในขั้นตอนการทำ critical review เพื่อประเมินว่าขั้นตอนที่กำหนดไว้ นั้น สามารถบรรลุเป้าหมายในการทำให้การระบุประเภทของการปรับปรุงเอกสารของโคเด็กซ์มีความชัดเจน มากขึ้นและในทางปฏิบัติสามารถนำไปใช้ได้จริงหรือไม่ หากจำเป็นเห็นควรเสนอให้ CAC ส่งประเด็นดังกล่าว กลับมายัง CCGP เพื่อพิจารณาเพิ่มเติมต่อไป
- นอกจากนี้ ที่ประชุมได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการแจ้งให้ CAC และหน่วยงานย่อยของโคเด็กซ์ที่เกี่ยวข้อง ทราบเมื่อมีการแก้ไขให้ถูกต้อง (correction) และมีข้อสังเกตว่าในอนาคตอาจมี ความจำเป็นที่ต้องระบุ รายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับใบแก้ไขผิดพลาด (corrigendum) เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ เลขานุการโคเด็กซ์ได้ยกตัวอย่างการปรับปรุงเอกสารของโคเด็กซ์ทั้ง 3 ประเภท เพื่อให้สามารถ แยกความแตกต่างได้อย่างชัดเจนมากขึ้น โดยตัวอย่างของการแก้ไขให้ถูกต้อง (correction) ได้แก่ การแก้ไข ค่ากรดไขมันของน้ำมันพืชในมาตรฐาน Standard for named vegetable oils (CXS 210-1999) ให้ถูกต้อง ตัวอย่างของการปรับแก้ไข (amendment) ได้แก่ การปรับให้ข้อกำหนดเกี่ยวกับวัตถุเจือปน อาหารในมาตรฐานสินค้าให้สอดคล้องกับ General standard for food additives (CXS 192-1995) ซึ่ง การแก้ไขดังกล่าวจะต้องผ่านการอภิปรายโดยหน่วยงานย่อยของโคเด็กซ์ที่เกี่ยวข้องก่อนที่จะเสนอให้ CAC รับรอง รวมถึงการเพิ่มชื่อวิทยาศาสตร์ของปลาซาร์ดีน 4 ชนิดในมาตรฐาน Standard for canned sardines and sardine-type products (CXS 94-1981) ซึ่งถือเป็นการปรับแก้ไขถ้อยคำ (editorial

changes) และตัวอย่างของการแก้ไขบทวน (revision) ได้แก่ การทบทวนมาตรฐาน Standard for olive oils and olive pomace oils (CXS 33-1981) ใน Section 3 เกี่ยวกับองค์ประกอบและข้อกำหนดคุณภาพ Section 8 เกี่ยวกับวิธีวิเคราะห์และชักตัวอย่าง และภาคผนวกเกี่ยวกับข้อกำหนดด้านคุณภาพและองค์ประกอบอื่นๆ

ทั้งนี้ ที่ประชุมเห็นชอบตามข้อเสนอของประเทศไทยในประเด็นการเสนอปรับแก้ไข คำอธิบายของการแก้ไขให้ถูกต้อง (correction) ให้ครอบคลุมความผิดพลาดที่เกิดจากการพิมพ์ผิด (typographical) ในแนวปฏิบัติเพื่อความชัดเจน รวมถึงการยกตัวอย่างการปรับปรุงเอกสารของโคเด็กซ์ ทั้ง 3 ประเภทไว้ในรายงานการประชุมเพื่อประโยชน์ในการอ้างอิงในอนาคต นอกจากนี้ ฝ่ายเลขานุการ ได้ให้ข้อมูลกับประเทศไทยว่าการแก้ไขให้ถูกต้อง (correction) ตามที่ระบุในเอกสารแนวทางปฏิบัติในคู่มือการทำงานของโคเด็กซ์จะตีความได้ทั้งการ correction ในเอกสารมาตรฐานและในเอกสาร/ข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานในเว็บไซต์ของโคเด็กซ์

6. การพิจารณาทบทวนหลักการการมีส่วนร่วมขององค์กรระหว่างประเทศที่ไม่ใช่ภาครัฐ (International Non-Governmental Organization; INGOs) ในงานของคณะกรรมการโคเด็กซ์

เห็นชอบการปรับแก้ไขหลักการที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของ INGOs ในการทำงาน ของคณะกรรมการโคเด็กซ์ ใน Section 7.2 Principles concerning the Participation of International Non-Governmental Organization in the Work of Codex Alimentarius Commission ในคู่มือ การทำงานของโคเด็กซ์ในประเด็นเกี่ยวกับการเป็นตัวแทนซ้ำซ้อน (double representation clause) ซึ่งข้อกำหนดนี้อาจถูกตีความว่าไม่ครอบคลุมถึง INGOs ที่มีสถานะกับ FAO และ/หรือ มีความสัมพันธ์ อย่างเป็นทางการกับ WHO เพื่อแก้ไขประเด็นนี้ จึงได้มีข้อเสนอให้เพิ่มหัวข้อใหม่ “ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรระหว่างประเทศที่ไม่ใช่ภาครัฐที่มีสถานะเป็นผู้สังเกตการณ์ของโคเด็กซ์ (Relations between international non-governmental organizations holding observer status with Codex)” ไว้ก่อนย่อหน้า 24 เพื่อให้มีความชัดเจนว่าข้อกำหนดดังกล่าวใช้กับ INGOs ทุกแห่งที่มีสถานะเป็นผู้สังเกตการณ์ของโคเด็กซ์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวปฏิบัติในปัจจุบัน โดยที่ประชุมเห็นชอบให้เสนอการปรับแก้ไขดังกล่าวให้ CAC48 พิจารณารับรองต่อไป และขอให้เลขานุการโคเด็กซ์ร่วมกับสำนักงานกฎหมายของ FAO และ WHO พิจารณาข้อเสนอเพิ่มเติมในการแก้ไขข้อกำหนดเรื่องการเป็นตัวแทนซ้ำซ้อน และจัดทำรายงานเพื่อเสนอ CCGP ต่อไป

7. แนวทางการพิจารณาข้อเสนองานใหม่ที่ไม่อยู่ภายใต้ขอบเขตอำนาจของคณะกรรมการโคเด็กซ์ที่ดำเนินงานอยู่หรือคณะกรรมการโคเด็กซ์ที่เกี่ยวข้องอยู่ระหว่างการยุติการดำเนินงานชั่วคราว

- รับทราบข้อกำหนดที่มีอยู่ในคู่มือการทำงานของโคเด็กซ์สามารถส่งเสริมการทำงาน ที่มีประสิทธิภาพในการพิจารณาข้อเสนองานใหม่ที่ไม่อยู่ภายใต้ขอบเขตอำนาจของคณะกรรมการโคเด็กซ์ ที่ดำเนินงานอยู่หรือคณะกรรมการโคเด็กซ์ที่เกี่ยวข้องอยู่ระหว่างการยุติการดำเนินงานชั่วคราว และเสนอให้ CCGP ดำเนินการอภิปรายในประเด็นนี้อย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงเอกสารที่เลขานุการโคเด็กซ์จะจัดทำ และข้อคิดเห็นที่ได้รับจากการประชุม CCGP ครั้งที่ 34 ซึ่งรวมถึงความเห็นของประเทศไทยตามเอกสาร GP34/CRD09

ทั้งนี้ ที่ประชุมมีข้อสังเกตว่าถึงแม้การส่งหนังสือเวียน (circular letter) จะเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ในการรวบรวมความเห็นจากสมาชิกและผู้สังเกตการณ์ แต่ก็ไม่สามารถช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนหรืออภิปรายทางเทคนิคได้ จึงมีข้อเสนอให้พิจารณาเครื่องมืออื่น ๆ ที่ระบุไว้ในคู่มือการทำงานของโคเด็กซ์ด้วย เช่น การทำงานในรูปแบบการสื่อสารโต้ตอบผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Committees Working by Correspondence; CWBC) การจัดตั้งคณะทำงานอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Working Group) การจัดตั้งคณะเฉพาะกิจ (task forces) รวมถึงการพิจารณาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) อย่างเหมาะสมด้วย นอกจากนี้ ยังมีข้อกังวลเกี่ยวกับการให้คณะกรรมการประสานงาน (coordinating committees) พิจารณาข้อเสนองานใหม่ในกรณีที่ไม่สามารถระบุคณะกรรมการที่ดำเนินการอยู่ได้ เนื่องจากคณะกรรมการประสานงานจะมีการประชุมทุกสองปีและอาจไม่มีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางเทคนิคเพียงพอ

8. การทบทวนการใช้หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติสำหรับคณะกรรมการโคเด็กซ์ และคณะเฉพาะกิจระหว่างรัฐบาลที่ทำงานในรูปแบบการสื่อสารโต้ตอบผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Committees Working by Correspondence; CWBC)

เห็นชอบการปรับแก้ไข Section 3.4 Criteria and procedural guidelines for Codex committees and ad hoc intergovernmental task forces working by correspondence ให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติและเทคโนโลยีในปัจจุบัน เพื่อเสนอให้ CAC48 พิจารณารับรอง โดยเสนอให้ CAC กำหนดภารกิจและกรอบระยะเวลาอย่างชัดเจน เมื่อมอบหมายงานให้ดำเนินการในรูปแบบ CWBC และเสนอให้ CAC ให้ความสนใจกับความโปร่งใสในการรายงานกรณีที่ไม่มืองค์ประชุมในที่ประชุมของหน่วยงานย่อยของโคเด็กซ์ โดยที่ประชุมเห็นชอบตามข้อเสนอของประเทศไทย ในประเด็นการเสนอปรับแก้ไขหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติสำหรับ CWBC โดยให้สามารถดำเนินการหารือโดยใช้ระบบการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (simultaneous virtual presence) เพื่อพิจารณากำหนดประเด็นเฉพาะต่าง ๆ (specific issues) ที่อาจเกิดขึ้น เพื่อให้การดำเนินงานมีความยืดหยุ่นมากขึ้น ซึ่งจะช่วยยกระดับประสิทธิภาพกระบวนการทำงานของโคเด็กซ์ให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ ประเทศไทยได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับขอบเขตงานที่ CWBC สามารถดำเนินการได้โดยในหลักการเห็นว่า CWBC ควรดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายจาก CAC เท่านั้น โดยมีข้อสังเกตเกี่ยวกับการเสนองานใหม่ภายใต้ CWBC ในวาระอื่น ๆ (other business) ที่ยังอาจขาดความชัดเจน ซึ่งประธานได้ชี้แจงว่าในกรณีดังกล่าว CWBC สามารถบันทึกความสนใจของสมาชิกในการจัดทำงานใหม่นั้น ๆ และแจ้ง CAC เพื่อพิจารณามอบหมายได้

ทั้งนี้ ที่ประชุมมีข้อสังเกตว่าการอนุญาตให้บางส่วนของงานในวาระการประชุมของ CWBC สามารถดำเนินการผ่านการเข้าร่วมแบบเสมือนพร้อมกัน (simultaneous virtual presence) ได้ จะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างฉันทามติ โดยต้องมีการชี้แจงอย่างชัดเจนว่าประธานและเลขานุการโคเด็กซ์ มีการพิจารณาถึงความจำเป็นในการใช้การเข้าร่วมแบบเสมือนพร้อมกันในบางส่วนของงานของ CWBC อย่างไร รวมถึงจะมีการแจ้งและได้รับความเห็นชอบจากประเทศสมาชิกอย่างไร

9. เรื่องอื่น ๆ

(1) ข้อเสนอการจัดทำอภิธานศัพท์ของโคเด็กซ์แบบรวมศูนย์ (centralised Codex glossary) เสนอโดยสหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ ที่ประชุมรับทราบข้อเสนอดังกล่าว อย่างไรก็ตาม เห็นว่ายังจำเป็นต้องมีการหารือเพิ่มเติมเพื่อให้มีความชัดเจนเกี่ยวกับขอบเขตของงาน และประโยชน์ต่อสมาชิกของโคเด็กซ์

(2) เอกสารอภิปราย (discussion paper) เกี่ยวกับการขสงวนสิทธิ์ (reservations) ในกระบวนการกำหนดมาตรฐานของโคเด็กซ์ ซึ่งจัดทำโดยสาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ รัฐสุลต่านโอมาน และสาธารณรัฐตูนิเซีย ที่ประชุมรับทราบข้อมูลเอกสารอภิปรายดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ประเทศสมาชิก หลายประเทศเห็นว่าจำเป็นต้องใช้เวลาเพิ่มเติมในการทบทวนเอกสารดังกล่าว จึงเสนอให้เลื่อนการพิจารณาประเด็นนี้ออกไปก่อน และสนับสนุนให้มีการจัดทำหลักสูตรเพื่อให้สมาชิกเรียนรู้ ที่ประชุมจึงมีมติเห็นชอบ ให้มีการหารือเบื้องต้นอย่างไม่เป็นทางการระหว่างประธานคณะกรรมการต่าง ๆ เกี่ยวกับแนวทางการแจ้งขสงวนสิทธิ์ (reservations) ของสมาชิก เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ก่อนที่จะนำเรื่องกลับมาพิจารณาในที่ประชุม CCGP อีกครั้ง

10. กำหนดการประชุมครั้งต่อไป

การประชุม CCGP ครั้งที่ 35 ในเบื้องต้นคาดว่าจะจัดขึ้นในอีก 18 เดือนข้างหน้า (เดือนธันวาคม 2569) โดยประเทศเจ้าภาพจะหารือกับเลขานุการโคเด็กซ์เพื่อยืนยันกำหนดการประชุมต่อไป อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการประชุม CAC ครั้งที่ 48 และครั้งที่ 49 มีกำหนดจัดขึ้นก่อนการประชุม CCGP ครั้งที่ 35 ประเทศสมาชิกจึงเห็นว่าควรมีการวางแผนการกำหนดระเบียบวาระการประชุมอย่างรอบคอบเพื่อให้การดำเนินงานมีความต่อเนื่องและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อคิดเห็นของผู้เข้าร่วมโครงการ / ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

การประชุมคณะกรรมการโคเด็กซ์ สาขาหลักการทั่วไปจัดขึ้นเพื่อพิจารณาพิจารณาทบทวนคู่มือการทำงานโคเด็กซ์ (Codex procedural manual) ในประเด็นเกี่ยวกับรูปแบบและความสอดคล้องของเนื้อหาการทบทวนแนวทางปฏิบัติสำหรับหน่วยงานย่อยต่าง ๆ ของโคเด็กซ์ (subsidiary bodies) และแนวทางการปรับปรุงมาตรฐานและเอกสารของโคเด็กซ์ การทบทวนแนวทางการใช้ข้อกำหนดที่มีอยู่สำหรับการพิจารณาข้อเสนองานใหม่ที่ไม่อยู่ในขอบข่ายการทำงานของโคเด็กซ์ ซึ่งถือว่าเป็นส่วนสำคัญของหน่วยงานของไทยที่จะนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานในคณะกรรมการโคเด็กซ์สาขาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร และไม่ให้เกิดกระทบต่อการค้าการส่งออกระหว่างประเทศ

ผู้จัดทำรายงานผลการดำเนินโครงการ:

นิศัน ขจริน

ผู้จัดการการค้าและวิชาการผลิตภัณฑ์ประมงและเครื่องปรุงรส
สมาคมผู้ผลิตอาหารสำเร็จรูป